

LA NACIONALITZACIÓ DE LES INDÚSTRIES DE GAS I ELECTRICITAT

FRUIT d'un estudi de la situació general de les indústries de gas i electricitat, ha estat d'on sortí la conveniència ineludible d'anar a la nacionalització de les indústries esmentades. Si els homes responsables de la U. G. T. a la Federació Catalana de Treballadors d'Aigua, Gas i Electricitat ens trobéssim saturats d'aquell optimisme infantil i suïcida que caracteritza els companys de la sindical germana, és segur que d'aquell estudi n'haurien tret unes deduccions francament favorables i hauríem sortit parlant de l'«obra constructiva» de la U. G. T. Però com que pensem amb el cervell i basem les nostres afirmacions damunt de la realitat, hem deixat de banda la demagògia de cara a la galeria, que és la literatura més adient per als incauts, i hem parlat clar i concret als treballadors, plantejant la necessitat d'anar ràpidament a la Nacionalització de les indústries de gas i electricitat com a Serveis Públics que són, ja que la seva legalització no permet altra mesura que l'esmentada o sigui el control per part del Govern de la Generalitat en les emplaçades a Catalunya i d'acord amb el de València a les diverses que tenim a la veïna regió aragonesa.

Tenim actualment, un descens en el rendiment del treball que es compta en un 30 %. Aquesta disminució en relació al règim anterior al 19 de juliol, no és pas que els companys no es trobin identificats amb els moments revolucionaris que vivim. És únicament la conseqüència inevitable de la manca d'estímul en el treball en veure que de totes les qüestions que diàriament es plantegen, se'n fan motius de pugna sindical amb fins exclusivament hegemònics.

Hi ha una disminució d'un 40 % en la producció i consum d'energia elèctrica derivat de la paralització gairebé total d'algunes branques industrials.

Per altra part tenim en la recaptació, una xifra esfereïdora de rebuts pendents de pagament: 14 milions de pessetes. No cal dir que aquesta última és, precisament, una conseqüència de la manca de personalitat jurídica i oficial del S. E. U. C., puix que no ha faltat qui ha dit a l'hora de pagar que la revolució «s'ha fet» per a gaudir en comú de tots els avantatges que proporciona la vida moderna. Aquesta revolució no cal dir que és la dels incontrolats.

També ens trobem en la indústria de Gas, que degut a l'augment de la matèria prima com és el carbó, aquest ha pujat a un 200 %, ço que fa que fins avui s'hagi liquidat amb un dèficit de 800.000 a 1.000.000 de pessetes mensuals. L'augment del preu per metre cúbic que s'ha acordat pel Govern de la Generalitat, pot remeiar en part aquest gravíssim problema de la indústria del Gas.

Nosaltres sabem també que el mot de «Serveis Elèctrics i de Gas» és un mite, per tal com de les 610 ex-companyies de producció d'electricitat que hi havia a Catalunya, solament 49 s'han concentrat i no unificat, puix que encara conserven moltes d'aquelles la fisonomia i l'estructuració d'abans del 19 de juliol. I el que és més greu, encara, és una qüestió que farem tot el que calgui perquè no es presenti — i que l'únic mitjà perquè això no passi és la Nacionalització — és el perill apuntat ja per alguns en el sentit que, de continuar les coses com fins aquest moment, seran moltes

les ex-empreses concentrades que demanarien la separació dels S. E. U. C.

Això no és una afirmació gratuïta. No és altra cosa que la conseqüència del treball anàrquic i desordenat que s'ha vingut fent fins aquest instant, i prevenint el greu problema que això ens crearia, no podem passar per menys que denunciar-lo clarament als treballadors de les indústries que ens afecten.

Hem dit i ho repetirem sempre, que la U. G. T. no és partidària de la sindicalització de les indústries perquè això ens portaria a l'inacceptable monopoli i al desordre econòmic, característic, precisament, de la concepció burgesa de l'economia.

Es lamentable que precisament siguin els companys anarquistes, tan enèrgicament revolucionaris, que propugnin aquesta modalitat (modalitat fracassada) disfressant-la irresponsablement amb el mot de «socialització». Hem d'aclarir-los, — encara que ja haurien de saber-ho — que la definició del mot socialització, vol dir: posar al servei del poble per un igual, tot allò que d'aquest poble pugui derivar-se. Aquesta definició, encara que d'una forma molt senzilla, ens diu que, les necessitats, així com els beneficis, corresponen al poble en general. Tenint en compte tot això només pot ésser el Govern, com a representant de tot aquest poble, l'encarregat d'endegar i dirigir l'economia d'acord amb aquelles necessitats. Això és el que vol la U. G. T., demostrant a l'ensem que som precisament nosaltres els fidels defensors de la socialització en propugnar que el Govern nacionalitzi les indústries de Gas i Electricitat. I això és el que no vol la C. N. T. coincidint (quina paradoxal!) precisament amb un sector de la petita burgesia que probablement per ésser petita, necessita fer-se gran.

Que nosaltres som conseqüents amb els nostres actes i posicions que adoptem, n'és una prova el fet que es produï ja fa un any i que, repetim, demostra que seguim una línia recta de conducta. En l'acta d'incantació del Comitè Central del Control Obrer i en un dels paràgrafs, diu així: «A la incantació, primer pas necessari per a la nacionalització de dita explotació i llurs organismes controlats, anexos i filials, establerts en territori nacional...»

Cal reconèixer, doncs, que els companys de la C. N. T. demostren una vegada més, la seva peculiar inconseqüència i que canvien d'opinió en sincronisme amb els períodes alternatius de la política del país.

Nosaltres, hem demostrat a través de la nostra campanya pro-nacionalització, que en assolir aquesta necessitat, tan sols ens guia l'afany de posar les nostres indústries a l'alçada que correspon a una branca tan important de l'economia del poble i que degut a la importància cabdal que aquesta representa per a la futura reconstrucció econòmica de Catalunya, no podem fer-nos solidaris de la greu responsabilitat que damunt nostre ens pogués recaure, de persistir l'estat actual de coses, motivades per la contínua pugna entre les dues organitzacions, que pel fet de discrepar en la majoria dels innombrables problemes que diàriament sorgeixen ens inclinaria probablement a acceptar com a bona aquella solució que proposava Salomó davant d'aquelles dues mares; dividint en dos trossos aquella infant, ja que — segons deien elles — ho era de les dues.

Els companys de C. N. T. en la seva contra-campanya de la Nacionalització, han arribat fins a insultar-nos, per tal de portar-nos a un terreny de polèmica personal. Com és natural, nosaltres no hem acudit a aquesta posició demagògica. Nosaltres argumentem sobre la nacionalització i ells com que no troben arguments per a oposar-s'hi perquè no n'hi ha, ens surten parlant d'enxufes, del P. S. U. C. i del G. E. P. C. I. en tots els seus escrits.

Els treballadors que tenen ocasió de conèixer-nos a tots, analitzaran i diran l'última paraula.

COL·LABORACIO SINDICAL / / / /

CONTRA ELS INSULTS, ARGUMENTS

cal germana ens han dedicat, necessitariem totes les pàgines de DINAMISME per tal de contestar-les. Però no disposem de tant d'espai ni tenim els cabals necessaris per a permetre'ns el luxe d'emprar tant de paper en una qüestió de relativa importància, puix que tan sols s'han limitat a emprar l'insult com a argument.

La nostra intenció era, com ja han tingut ocasió de constatar els nostres companys a través dels articles de premsa i en els manifestos, deixar de banda aquestes petiteses i solament ens hem limitat a seguir l'orientació que ens marcàrem des del primer moment. Però la provocació sistemàtica ha arribat a tal punt, que encara que només sigui per una sola vegada, provarem de perdre el temps que bona falta ens fa per altres afers més importants.

El primer manifest que llancen es limiten a atacar al P. S. U. C. com a únic argument, dient que la Nacionalització solament representa un sèrie d'enxufes a repartir. Ells saben que precisament és ben al contrari ja que la Nacionalització seria una mesura de responsabilitat que entraria per la porta gran en les indústries de Gas i Electricitat, i no podrien ni tan sols manifestar-se, intencions com aquella dels «Puritants» de la C. N. T., de convertir en francs tots els milions de les reserves d'aquestes indústries, la qual cosa, tan sols podria haver afavorit a la *Sofina* estrangera.

Tampoc hi hauria la possibilitat de demanar un milió de pessetes «para necesidades (?) de guerra» i en veure que la U. G. T. arrugava el nas, proposar-li que ella fes el mateix. Necessitats de «guerra» que quan ells no han controlat la Conselleria de Defensa han desaparegut segons s'ha vist, ja que s'han negat a continuar donant un jornal mensual per a l'Exèrcit Popular.

Aquests són els enxufes que la U. G. T. vol quan es nega a gaudir d'una revetlla permanent a costelles dels interessos del poble.

En tots els seus escrits en parlar dels treballadors de la Federació interposen el signe interrogant (?).

Demanem que ens aclareixin aquest extrem. Però com que ja ens tenen acostumats, quan parlen de la necessitat de nacionalitzar les indústries, de sortir parlant sempre exclusivament dels enxufes, del P. S. U. sense C., del G. E. P. C. I. i del sabó i del sucre, degut a la manca de capacitat i d'arguments responsables per a oposar a les nostres argumentacions, serà necessari que nosaltres mateixos provem d'aclarir aquest extrem.

Per tant, direm, que els treballadors de la Federació són autèntics i per si ho haguessin oblidat els diem que en les indústries som el 75 % de la totalitat dels treballadors.

En un article publicat a la «Soli» del 7-7-37, diuen que ells tenen un «plan». ¿Serà tan secret i fosc com el altres que han adoptat en la seva «labor constructiva» com per exemple «las colectivizaciones en el campo» que han portat a la misèria als camperols? ¿Serà potser un assaig de «Comunismo Libertario» imposat per la dictadura roja i negra als pobres aragonesos que sortosament després d'un any de demanar clemència al Govern se'ls ha alliberat? ¿O bé potser és un «plan» com el que varen portar a terme al Transport de Barcelona, especialment a Tramvies, amb la seva especial «Socialización» que consistia en *aniquilar* els companys de la U. G. T. que no volien sotmetre's a la seva «dictadura Libertaria»?

En aquest article que recomanem als companys de Flix, ens diuen que en aquelles obres, tan sols s'ha limitat, els

Si haguéssim de contestar tota la sèrie de manifestos que amb motiu de la nostra campanya pro-Nacionalització els companys de la sindi-

treballadors, en un any, a fer refugis demostrant una incapacitat manifesta. El que no diuen, és que s'han emprat molts jornals d'aquests companys per un instint solidariari ajudant a «las colectividades en el campo» degut a l'estat de misèria d'aquestes i que avui es treballa en aquelles obres, d'una manera responsable. Els companys de Flix saben que la Federació de treballadors autèntics s'han preocupat del seu problema i de la construcció en general, com s'ha demostrat ingressant aquests companys a la plantilla dels S. E. U. C.

En fi, si haguéssim de seguir l'orientació marcada en els seus irresponsables escrits, llavors el cap ens ballaria a nosaltres, perquè en uns, ens ataquen com a anticatalanistes que ens hem venut a València, i en altres, en tot moment ens critiquen tot allò que fa referència a la denominació catalana amb aquella especial biliositat tan coneguda del vell lerrouxisme i que tots sabem que és avui — per a dissort de la C. N. T. — la que orienta totes aquelles campanyes com a herència natural d'aquells temps de l'emperador del Paralel. Per a disfressar tot això i explotar el sentiment català, de tant en tant, trenquen una llança en favor de Catalunya declarant-se «catalanistas cien por cien».

Els companys del «Sindicato Unico Regional de Agua, Gas, Electricidad y Combustibles de Cataluña» repartiren un manifest parlant del *federalismo* senzillament clandestí contra el Govern, signat amb el segell del Sindicat. Quan varen veure l'hostilitat amb què fou rebut pels seus propis afiliats, provaren de justificar-se desautoritzant-lo dient que va ésser signat per un desconegut al seu estatge. Això, demostra que el segell de la seva organització pot ésser utilitzat per qualsevol incontrolat.

Finalment, hem de parlar de l'últim full que han repartit i que es el que més quantitat de bilis conté. Era natural que la seva *nerviositat específica*, anés creixent, a mesura que anaven veient que llurs provocacions per tal de portar-nos a una polèmica personal, pel motiu de què no trobaren arguments per a oposar a la nostra responsable i seriosa campanya en favor de la Nacionalització no donava els efectes desitjats. Aquesta tàctica confusionista de personalitzar totes les qüestions que es plntegen a les organitzacions, és la més fàcil de cara sempre a la *galeria*, però també la més buida i irresponsable.

No volíem contestar, però hem de reconèixer que la paciència té un límit i encara que no l'hem acabada, ho fem, tan sols per a aclarar un dels conceptes bo i aprofitant parlar de la seva *contra-campanya* com més amunt ho hem fet.

En aquest full, tornen a parlar sense solta ni volta (tractant de la Nacionalització) del P. S. U. C. i del G. E. P. C. I. i de la vida cara. També volen carregar-nos la responsabilitat de la paralització de la Classificació del personal. Això és una insídia com tantes d'altres, emprada d'una manera que només l'han poguda aprendre a l'escola jesuítica com és la d'espucar amb l'egoisme innat dels homes, encara que s'anomenin *puritans* o *llibertaris*.

També ens diuen que tenen el 95 % dels tècnics. Encara que això no és veritat perquè els vertaders tècnics no arriben a 100, sabem que la majoria estan amb ells. Per a molts d'aquests tècnics, el nostre cordial respecte, però companys de la C. N. T. si no volem que us minvi la quantitat, a alguns d'aquests serà necessari que els engabieu perquè tenen «ales negres» com ja va demostrar-ho en Margarit l'actual Director Gerent de Catalana.

El que més ens interessa contestar és la «centèsima» proposició que ens fan sobre l'assemblea de conjunt.

No hi ha necessitat de consultar al Partit sobre aquesta proposició companys de la C. N. T. - F. A. I. És la U. G. T. per mitjà del Secretariat de Catalunya la que va acordar no celebrar assemblees de conjunt mentre vosaltres no contestéssiu a les proposicions d'Unitat d'Acció que se us varen fer quinze dies després del «pustch» contrarevolucionari de maig.

Això és l'acord de la U. G. T., però nosaltres, particularment, afegim que les assemblees de conjunt fins avui, no han estat altra cosa que el timo de la F. A. I., puix que si l'assemblea és del ram de la Pell, els acords són votats pels «militants» de la Construcció.

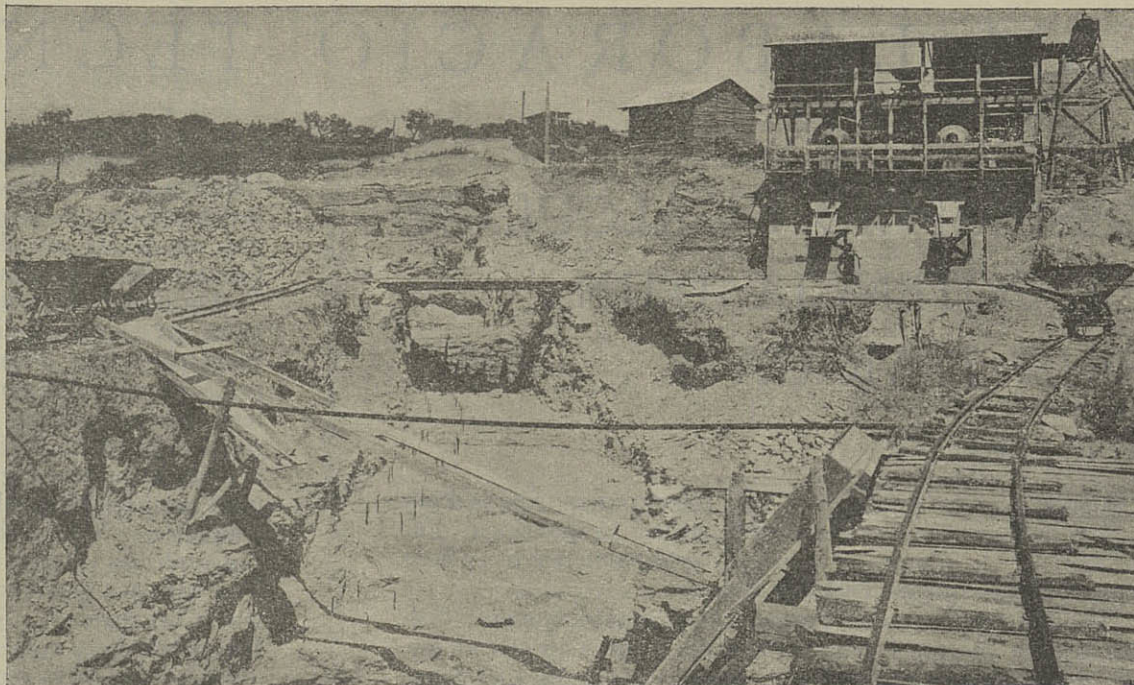
EL SALT DE FLIX

TARRAGONA

EL dia 29 de juliol, tingué lloc la visita d'inspecció en les obres de *Serveis Elèctrics Unificats de Catalunya* que s'estan portant a cap en aquella localitat. Componia la comissió inspectora, companys tècnics de l'Estat, companys del Consell general de les Indústries de Gas i Electricitat i companys dels departaments de Concessions i Construccions Hidràuliques.

Per la importància de les obres, tingué l'esmentada visita el caràcter d'esdeveniment i fou una prova palesa de l'immens esforç que realitza S. E. U. C., ja que en les circumstàncies per les que travessa la indústria, és obligada a retardar, mantes vegades, el ritme del treball i en canvi, en el Salt de Flix els obrers que construeixen han sabut sortir airoso i han donat la sensació de seguretat i de què estan convençuts del que fan.

El Salt de Flix, per llur gran envergadura, requereix una constant atenció i aquesta s'ha posat de manifest clarament quan s'ha atorgat a S. E. U. C. l'autorit-

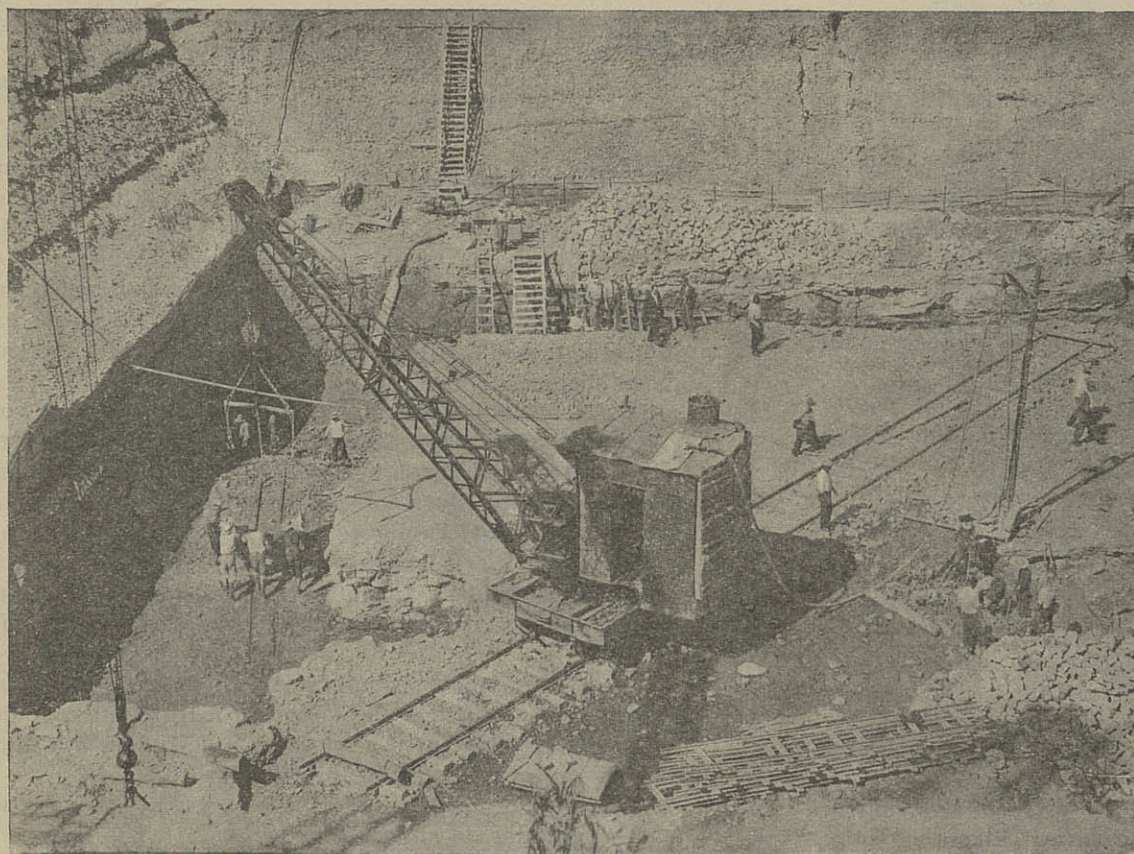
Estat actual de les obres en l'estrep esquerre de la presa

zació per a començar el formigonat en la secció de la Presa que estava disposada a rebre'l. Seguidament de retirar-se els enginyers i altres visitants que efectuaren la inspecció, les formigoneres treballen amb tota potència, llançant en el lloc assenyalat aquelles masses de ciment i grava omplint de satisfacció les primeres aspiracions d'uns obrers que estimen el progrés i defensen la llibertat.

Es d'admirar aquest doble esforç si es té en compte que tot, absolutament tot el personal que treballa en les esmentades obres, és espanyol i que totes, les moltes màquines i els complicats serveis annexos a una obra d'aquesta envergadura, funcionen i treballen amb tota normalitat sense que es trobi a mancar la necessitat d'utilitzar els elements estrangers.

Els responsables, enginyers, auxiliars, les seccions tècniques, administratives i manuals, estan donant a Flix un magnífic espectacle, en presentar als ulls del món enter, un complicat engranatge de grans construccions i que marxa amb tota perfecció, solament amb l'empenta de voluntats i de braços espanyols.

Tots els companys que formaven la comissió inspectora, retornaren al següent dia a Barcelona emportant-se de Flix una magnífica impressió d'aquell treball, de la seva organització i dels seus obrers.

Estat actual de l'excavació de l'estrep dret de la presa

DESCRIPCIO I CALCUL DE LA POTENCIA D'UN SALT D'AIGUA

per R. LÓPEZ

ANTECEDENTS. Abans d'entrar a la descripció d'aquest article faré un breu comentari del que és l'«Hulla Blanca».

De tots és sabut que l'aigua corre superficialment, després la seva energia i venç els obstacles que s'oposen al seu pas, i així desenrotlla calor, corroeix els vorells i el fons, transporta materials, etc. Es a dir, no produeix treball d'utilitat, però si aquesta energia cinètica que es perd s'aprofita endegant-la i fent-la treballar sobre una roda o turbina, transformant l'energia potencial de l'aigua en energia actual aconseguirem la formació d'un salt; l'estudi i aprofitament del qual és l'origen de l'«Hulla Blanca»; així com l'«Hulla Negra» és l'aprofitament per vapor.

L'ús de l'energia hidràulica per a satisfer les necessitats humanes és remotíssima, però fins fa poc no s'ha utilitzat amb tota la seva perfecció. Antigament s'utilitzava en batans, molins fariners, màquines de picar espart, aparells de serrar, etc. Aquests aparells receptors eren rústegs i de molt poc rendiment, però sorgiren els perfeccionaments de les rodes hidràuliques i la invenció de la turbina (a principis del segle passat), i començà el potent desenvolupament de les indústries a base d'aprofitaments hidràulics.

No s'hauria aconseguit un perfecte aprofitament de l'e-

nergia hidràulica sense la turbina; però hauria estat molt limitada sense la invenció del regulador automàtic i dels alternadors i sense la possibilitat de poder transportar l'energia convertida en electricitat a llargues distàncies per a tots els usos casolans i industrials.

Formació del salt. Per a aconseguir aquest objecte és necessari elevar el nivell superficial de l'aigua del corrent sobre el normal d'aquesta, aturar l'aigua amb un pantà o presa per a poder produir el salt total utilitzable en la mateixa presa, derivant a la vegada les aigües per mitjà d'un canal o foradada de força, de pendent més petita que el llit del riu. Aquestes aigües es condueixen després a les turbines i per això el canal desemboca directament en les cambres d'aquestes (Salts d'altura inferiors d'uns 12 metres), o acaben amb un eixamplament anomenat «Cambra de pressió» d'on comença la tuberia que en conduïment forçat porta l'aigua a les turbines (Salts d'alçada major d'uns 12 metres). De les turbines, comença el canal de desguàs que retorna les aigües al primitiu riu. (Vegi's fig. 1)

Per a aquests dos casos que són els més usuals s'empren generalment turbines de reacció (França) per al primer, i d'acció (Pelton) per al segon.

El cas de màxim aprofitament de l'aigua que tot l'any

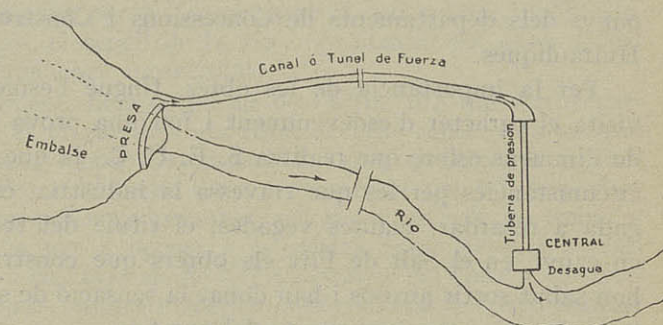

Fig. 1

ELECTROCUTACIÓ DEGUDA A UNA TERRA INSUFICIENT. En entrar-me de fets passats sobre aquest motiu, he cregut seria de molta utilitat el següent article perquè els nostres companys es puguin adonar de la importància que té per als projectistes de centrals, cambres transformadores, línies subterrànies i aèries d'alta i baixa tensió, etcètera, la necessitat de tenir en compte que les postes a terra siguin una garantia de seguretat en el treball diari.

Recordo haver llegit en alguna revista quelcom sobre el particular, que procuraré dir en senzilla descripció el més interessant i el per què de les postes a terra.

En primer terme, és absolutament necessari que siguin posades a terra totes les peces metàl·liques d'una instal·lació, que no estiguin en contacte directe amb el corrent. És una mesura de precaució de les més importants i d'eficàcia real i veritable que s'aconsegueix per mitjà d'algunes condicions sumament necessàries i essencials.

És absolutament necessari que en el cas d'un corrent de curt-circuit hagi de fluir a terra, s'obtingui una caiguda de tensió progressiva i inofensiva per la qual cosa és imprescindible la connexió entre elles i la terra de totes les peces metàl·liques de la instal·lació, i la realització d'una posta a terra amb totes les garanties de seguretat, i en cas de dubte, recórrer a precaucions suplementàries, l'ús de plataformes isolants, etc.

Els dos exemples d'accidents de la revista abans esmentada, faran que la demostració sigui clara i categòrica sobre la gran importància que tenen les postes a terra.

El primer accident es produí en una explotació minera

ACCIDENTS ELECTRICS

per JAUME GIORDANO

tocant a una via, en la que el moviment de vagonetes s'efectuava per mitjà d'un cabrestant mogut per un motor trifàsic a 220 volts.

La maniobra d'aquest motor era

comandada per un combinador, el qual càrter de xapa de ferro, sense isolament interior i que estava deformat en un punt, i a aquell punt tocava un dels segments de l'aparell.

En una de les maniobres, dos obrers, dedicats al servei del cabrestant, foren llançats a terra per una descàrrega elèctrica, un dels quals tenia la mà recolzada en el ganxo extrem del cable metàl·lic, i en caure damunt la via fou electrocutat mortalment.

Verificada una indagació municiosa, es tingué el convenciment de què la resistència de terra del conjunt formada pel cabrestant, el càrter i la carcassa del motor, era de vuit ohms i que entre l'esmentat cable, quan es connectava a terra i la via, es produïa una tensió de 150 volts.

En aquest cas els carrils de la via constituïen una resistència més petita que la que estava prevista i que en aquest cas era imprescindible el connectar a terra els carrils de la via.

El segon accident es produí en un torn elèctric al servei d'un pou de mina, instal·lat sobre un marc triangular de ferros doble T, subjectat per set cargols de fundació a una plataforma de formigó empotrat sobre una roca.

L'equip del motor estava posat a terra per mitjà d'aquest marc triangular de suport.

Un obrer que maniobrava en el torn, fou electrocutat mortalment en el moment en què tenia posades les mans

Satisfem les nostres necessitats valent-nos de mitjans materials i mitjans immaterials. Els mitjans materials que satisfan les nostres necessitats reben el nom de béns i els immaterials el de serveis o prestacions. Si analitzem una mica més, veurem que uns béns satisfan les nostres necessitats en forma que en fer-ho perden llur existència com a tals, és a dir, els consumim i uns altres pel fet de satisfer les nostres necessitats no perden llurs característiques, go és, els usem. Direm, doncs, que el pa és un bé de consum, tota vegada que en satisfer la nostra necessitat de menjar desapareix, però, també ho direm de la farina, car malgrat no desapareix com el pa en utilitzar-la per a fer aquest, perd les seves característiques de farina. No succeeix el mateix amb la pastera a màquina amb que el fem ni amb el ganivet que el tallem. Aquests, després de prestar el servei conserven les mateixes característiques que abans. D'aquests béns, per a distingir-los dels de consum, en direm béns d'ús o béns durables. Alguns béns poden posseir les dues qualitats esmentades, exemple típic és la vaca, que és un bé de consum si la destinem a l'escorxador, i un bé durable si la destinem a la producció de llet. Segons el destí que s'hagi de donar a aquests béns els haurem de considerar d'un o altre grup. Tant els béns com les prestacions poden perseguir ob-

2. ELS MITJANS PER A LA SATISFACCIÓ DE LES NECESSITATS

3. LA PRODUCCIÓ

Hem vist que les nostres necessitats es satisfan per mitjà de béns i de serveis, que els béns que satisfan les nostres necessitats no es troben espontàniament al nostre abast, ans al contrari, cal que es desplegui una certa activitat per a poder-los obtenir. Els únics béns que espontàniament ens ofereix la natura i que els hem donat el nom de matèries primes pures, necessiten sofrir una sèrie de transformacions i desplaçaments per tal que puguin complir aquella missió. Així el mineral de ferro ha de sofrir una sèrie de manipulacions abans no es converteix en una agulla de cosir o en una locomotora. Els ingredients germinals de la terra no servirien gairebé de res si hom no la roturés i sembrés. Per fi, poca seria la utilitat de tots aquests objectes, si no es traslladessin al lloc on són transformats o consumits. Aquestes actuacions constitueixen la producció.

Podrem dir, doncs, que produir és desplegar una activitat encaminada a satisfer necessitats concretes. Cal que ens fixem ben bé amb aquesta definició perquè l'economia té conceptes que es confonen fàcilment, i si no sabem precisar-los no podrem arribar a analitzar les seves múltiples parts i, per tant, no ens podrem formar una idea de com funciona.

Diguérem que són diverses les activitats econòmiques i que ho eren totes les que tendien a la satisfacció de les necessitats. Cal saber distingir

cipl del mínim esforç estudiat abans, per tant, que ambdós cerquen la màxima satisfacció amb el mínim mitjà. De la fusió d'aquests dos conceptes en direm, doncs, principi del mínim mitjà o principi econòmic general.

En analitzar aquest principi hem parlat de tendències i no de direccions precises, perquè l'home gaurebé mai actua amb mires exclusivament econòmiques, per la qual cosa els impulsos que l'indueixen a comportar-se d'acord amb el principi del mínim mitjà solen estar interfectats per impulsos d'altres ordres que desvien l'impuls econòmic.

La ciència econòmica no desconeix aquestes interferències i cabalment és la seva característica cercar en les actuacions humanes el gran en què elles les separen o desvien del principi econòmic general.

a les quals es dona el nom de necessitats col·lectives i que eixamplen encara més el camp de les necessitats econòmiques.

Cal observar, i això té molta importància per a tenir clar el concepte de la necessitat econòmica, que la condició indispensable perquè la sensació de falta es consideri necessitat, o sigui, que estigui lligada al desig de fer-la desaparèixer, un desig actiu, que ens impulsi a obrar, pràcticament es presenta quan s'entreu la possibilitat d'emplenar-lo, i que a mesura que aquesta possibilitat s'apropa la necessitat es fa més intensa. Així ens expliquem que el salvatge no senti la necessitat d'anar calçat i, també, la lleugeresa amb què la majoria de la gent sol estimar com a superflu, gairebé, tot el que ha jutjat difícil de poder gaudir.

Aquesta observació ens farà veure el difícil de classificar les necessitats segons graus d'intensitat amb què són sentides per les masses. Llevat d'aquelles necessitats que hem anomenat figiòlogiques pures, a la satisfacció de les quals l'experiència ens demostra que l'home donat el cas hi sacrifica tota altra satisfacció, és poc menys que impossible d'establir subjectivament a quines satisfaccions hom està disposat a renunciar primer o, el que és el mateix, per quines satisfaccions està disposat a desplegar una major activitat. Amb tot, ja veurem que en l'economia del canvi hi ha una manera objectiva de determinar-ho.

Del que hem dit podem deduir-ne que a l'economia no li interessen aquelles necessitats com la d'aire, la satisfacció de les quals no ens obliga a una activitat conscient prèvia, o dit en altres paraules les que l'abundància de mitjans de satisfer-les és tan gran que hom les pot obtenir

si obtenir el mltja de satisfacció li exigeix un esforç aclaparador i, d'altra part, perquè quant més petit sigui l'esforç esmergat en la satisfacció d'un nombre determinat de necessitats, més gran serà el nombre de necessitats que podrà satisfer. Aquest és el principi del mínim esforç.

Davant les necessitats il·limitades i de la limitació natural de les satisfaccions que hem examinat, l'home es troba sempre amb el dilema de quines necessitats haurà de satisfer i quines haurà de renunciar a satisfer, i, davant aquest problema, tendeix a satisfer les que sent més intensament, sacrificant les que sent amb menys intensitat. Cal recordar, en considerar aquest punt, el que s'ha dit sobre la qualitat de les necessitats per a donar-nos perfecte compte de com es procedeix en fer aquesta selecció. S'ha dit que a qualsevulla necessitat determinada podria, i sol succeir així, afegir-se'n d'altres, de qualitat addició en resultava la qualitat de la necessitat. En procedir a la selecció de les necessitats a satisfer, l'home considera cada qualitat d'una necessitat original com una necessitat diferent i les compara amb les de més necessitat per a determinar aquelles que ha de satisfer i aquelles que ha de renunciar. Així, estenent l'exemple que llavors hem utilitzat podem dir que l'home compara la diferència de satisfacció que sent entre satisfer la seva gana amb carn o satisfer-la amb patates i pa, i la satisfacció que li proporciona usar sabates per compte d'espardenyes, o entre usar corbata o renunciar a aquesta prenda, i, després d'aquesta comparació, decideix. Aquest comportament constitueix el principi de proporcionalitat o de substitució de les necessitats i no ens costarà observar que correspon al mateix ordre del prim-

sense cap esforç. Aquestes necessitats no són necessitats econòmiques.

Hem vist que les necessitats econòmiques són il·limitades en nombre i qualitat i també que llur satisfacció requereix el desplegament d'una activitat prèvia. Sabem que la capacitat d'activitat de l'home és limitada, o dit en altres paraules, que en un determinat espai de temps sols pot desplegar una activitat de magnitud o intensitat limitada, a més que aquesta limitació ve agreujada pel fet de què no pot actuar de manera permanent, car després d'una activitat continuada durant un nombre determinat d'hores es cansa o s'esgota, precisant d'un repòs més o menys llarg. Això ens fa comprendre que mentre les necessitats són il·limitades, les satisfaccions es troben, naturalment, limitades i no sols per la potència física i moral de l'home, sinó també per altres factors, com anirem veient en el transcurs de les nostres lliçons. Aquesta limitació, aquesta escassetat dels mitjans de satisfer les necessitats, domina tota l'economia i constitueix un dels seus principis fonamentals: El principi de l'escassetat.

També és cert que si bé l'organisme humà té necessitat d'exercir certa activitat, no sempre és la productiva o una altra de les econòmiques, la que millor el satisfà físicament i moralment, i menys, encara, si cal exercir-la amb regularitat i persistència com exigeixen les activitats econòmiques. D'ací que l'home tendeixi sempre a satisfer les seves necessitats amb un mínim d'esforç. D'una part en mires a reservar potència d'actuació per a aquelles activitats no econòmiques, per exemple llegir una novel·la o passejar, que l'atrauen més, o per a descansar en absolut,

macions per a estar en condicions de satisfer les necessitats concretes i que en llenguatge vulgar se'n diu, també, matèries primes.

La quantitat que en un moment determinat, es pot disposar tant de béns de tota classe com de prestacions, és limitada. Ja hem fet ressaltar que la potencialitat d'activitat econòmica de l'home no és infinita i ens serà fàcil de veure que tot objecte obtingut mitjançant l'aplicació d'aquesta activitat ha d'ésser conseqüentment limitat, però ens donarem encara més clarament compte d'aquesta limitació si considerem que hi ha uns béns que satisfan les nostres necessitats i uns altres que serveixen per a la producció d'aquests béns i, per tant, que els béns de consum han d'estar forçosament limitats per la quantitat de béns-mitjans de producció de què disposen.

Quan parlàvem de les necessitats, vegérem que no podien conceptuar com a necessitat econòmica aquella que es satisfia amb mitjans que per llur abundància, s'obtenien sense cap esforç previ. Ara podrem afegir que aquests mitjans no són béns econòmics.

Uns estan destinats a satisfer per a ells matèries primes, així el pa satisfarà una necessitat, la cadira on se'n s'assitja una altra i el barber que em talla els cabells i el metge que m'atén satisfan necessitats amb el seu treball. Però hi ha altres béns i prestacions que es destinen a la producció dels béns que satisfan les nostres necessitats. D'aquests és la màquina panificadora i la farina; les màquines de filar i teixir i el cotó, etc., cada un dels quals per si sol no és capaç de satisfer la necessitat a la satisfacció de la qual el destinem; cal la col·laboració de tot un grup per a poder obtenir el bé desitjat. En el mateix cas es troba la prestació personal que fa possible aquesta col·laboració, és a dir, el treball. D'aquests béns i d'aquestes prestacions en direm mitjans indirectes de satisfer les necessitats o mitjans de producció.

Entre els mitjans de producció cal comptar-hi la terra, encara que aquesta té característiques particulars. Destacarem el que aquesta fins a cert punt (ja veurem més endavant que en l'aspecte que ens interessa també es produeix terra), no es pot produir, no es pot crear a voluntat com les màquines i el cotó, per exemple.

Però, no sols la terra és un bé limitat per sobre la voluntat de l'home, succeix el mateix amb alguns altres com els minerals. La natura guarda en les seves entranyes unes quantitats il·limitades d'aquests mitjans i l'home no els pot augmentar. A més constitueix l'origen dels altres béns en què es transformen després de certes manipulacions. Per això en direm matèries primes absolutes per a distingir-les dels altres mitjans, ja fruit d'un procés de producció com el cotó en floca, que han de sofrir ulteriors transformacions.

no ens serà necessari prendre repetidament un amidament indirecte. D'igual manera que per a lo amidament indirecte, és a dir, hem efectuat un tindrè la longitud de dit conductor sense haver de la circumferència, i multiplicat l'esmentat el diàmetre i el nombre d'espires que té la matèria seguit el sistema abans indicat, ja que en conèixer establir-nos l'haver de verificar l'amidament d'un metre, però si tenim una bobina, podem curt, ja que generalment ho farem posant damunt per exemple, en amidament la llargada d'un conductor per comparació amb la unitat, tal com succeïx, són directes quan el seu valor s'obté directament. Les mesures poden ésser directes o indirectes.

per unitat. Així, doncs, amidament una quantitat, és compar-la amb una altra d'igual espècie que es pren les primeres.

magnitud d'altres quantitats d'igual espècie que per a determinar exactament, per comparació, la arbitràries, però constants, que ens serveixen d'unitats per sistemes d'unitats una sèrie d'elles.

GENERALITATS SOBRE ELS SISTEMES D'UNITATS

LLIÇÓ III

circulars de coure (d i d_1) anomenats delgues, damunt els que freguen dues peces metàl·liques o de carbon (e i e_1) denominades escombretes o escobilles.

Com en el cas anterior farem girar l'espina en el sentit de les agulles del rellotge, partint de la posició 1 de la fig. 4-B i tindrem en començar el gir un corrent induït que anirà creixent tal com indiquen les figures 4 i 5. En començar el

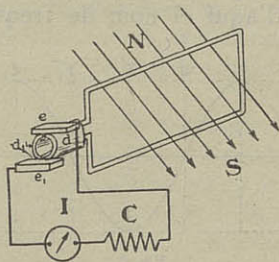

Fig. 6

gir, les escombretes toquen ambdós segments, però així que s'ha desplaçat quelcom l'espina, la delga d toca, únicament, l'escombreta « e 1» i la « d 1» a la « e » únicament; llavors el corrent seguirà el següent camí: d 1- e - C - I - e 1- d , en la primera semirevolució durant la qual no variarà el sentit del corrent i en el moment en què això va a succeir, la delga d 1 no tocarà ja a l'escombreta e , sinó a la e 1, amb el qual el sentit de circulació de corrent no haurà variat en el circuit exterior. L'acoblament degut i adient de moltes espirals i multiplicació de les delgues, condueixen a un redreçament tal del corrent tramès a l'exterior, que pot molt bé acceptar-se com a constant.

Les unitats pràctiques per a usos comercials i industrials són el metre i el quilò, però per a les

Tona mètrica	= 1,000	kgs.
Quinta mètric	= 100	kgs.
Quilogram	= 1,000	grams
Hectogram	= 100	
Decagram	= 10	
Gram	= 1	
Decigram	= 0,1	
Centigram	= 0,01	
Milligram	= 0,001	

De pes

Area	= 100	m ²
Centàrea	= 1	
Decimetre quadrat	= 0,01	dm ²
Centimetre quadrat	= 0,0001	cm ²
Millimetre quadrat	= 0,000001	mm ²

De superfície

Quilolitre	= 1,000	l ³
Hectolitre	= 100	l ³
Decalitre	= 10	l ³
Litre	= 1	l ³
Decilitre	= 0,1	dm ³
Centilitre	= 0,01	dm ³
Millilitre	= 0,001	cm ³

De capacitat

Decametre	= 10	m
Metre	= 1	m
Decimetre	= 0,1	dm
Centimetre	= 0,01	cm
Millimetre	= 0,001	mm

aplicacions i investigacions científiques sovint es prenen com a unitats bàsiques; el centímetre, el gram i el segon, i dona amb això origen al sistema de mesures anomenat sexagesimal (CGS).

Així com el sistema mètric decimal les unitats van de 10 en 10 com hem explicat, hi ha d'altres sistemes en els quals cada unitat es forma amb 60 de l'ordre immediat inferior i en aquest cas s'anomena sexagesimal. Els casos més freqüents d'aquest sistema d'unitats són la mesura del temps (60 segons formen un minut i a la vegada 60 minuts formen l'hora) i també és usat comunament (malgrat ésser usat també el centesimal) per als amidaments d'angles en els quals la circumferència total té 360°, cada grau 60' i cada minut 60" (60 segons).

Un grau sexagesimal equival a 0.0027 de la longitud de la circumferència, a 0.0174 del radiant (radiant és l'angle format per dos radis el qual arc comprès té també la longitud d'un radi) i a 1,111 graus centesimals, per tant, les relacions que lliguen entre si mateixes a les diverses unitats usades per a amidar magnituds angulars són:

	Graus sexagesimals	Graus centesimals	Circumferència	Radiant
Graus sexagesimals.....	1°	1,111g	0,0027	0,0174
Grau centesimal	0,9	1g	0,0025	0,0157
Circumferència.	360°	400g	1	6,283
Radiant.....	57° 17' 44"	63,661g	0,159	1

Hi ha altres sistemes en els que les unitats superiors i inferiors de les immediates superiors o inferiors es formen irregularment, és a dir, amb un número variable segons els casos.

Miriàmetre = Mm = 10,000 m.
Quilòmetre = Qm = 1,000 »
Hectòmetre = Hm = 100 »

De longitud

Formant-se amb aquests prefixs les unitats restants; les més usades són :

decí = 0,10 (decima part)
centí = 0,01 (centèsima part)
mil·lí = 0,001 (mil·lèsima part)
micre = 0,000001 (mil·lionèsima part)

Submúltiples

Mega = 1.000,000
Mira = 10,000
Quilo = 1,000
Hecto = 100
Deca = 10

Múltiples

els quals, com és natural, tenen els seus múltiples i submúltiples.

Els noms de les unitats bàsiques són :
metre, el seu símbol és m. i l'acabem de definir.
g i és el pes d'un cm³
d'aigua destil·lada a 4°
C, i al nivell del mar
l i és el volum tancat en
un cub, l'aresta del
qual fa un dm.
a i és la superfície com-
presa per un quadrat
de 10 m. de costat.

A títol informatiu i per tal de facilitar consultes que a la pràctica poden presentar-se, resumim a continuació algunes de les mesures més usuals, tant de les diverses regions espanyoles com de l'estranger.

PRINCIPALS MESURES REGIONALS D'ESPANYA

MESURES	Catalanes	Valencianes	Castellanes
De pes			
El quintà.....	46,900 qgs.	41,600 qgs.	51,120 qgs.
L'arrova.....	10,400 »	12,780 »	11,502 »
La lliura.....	0,400 »	0,355 »	0,460 »
L'onça.....	0,0333 »	0,030 »	0,029 »
De longitud			
La cana de Barcelona (8 pams)	1,555 m.		
La cana de Tarragona (8 pams)	1,560 m.		
La cana de Lleida (8 pams) ..	1,556 m.		
La cana de Girona (8 pams) .	1,559 m.		
El pam (té 4 quarts).....			0,195 m.
La vara.....		0,906 m.	0,836 m.
De capacitat (Per a vins i li- cors)			
El moi (que té 16 gerres, la gerra 8 congis, el congi 4 quartes i la quarta 4 copes) .			258,13 l.
La pipa (que es subdivideix en 4 cargues, la carga 4 barra- lons, el barraló 32 porrons i el porró 4 petricons).....	485,6 l.		
El càntir (16 quartes).....		10,77 l.	
Per a oli:			
L'arrova (25 lliures, la lliura 4 panilles).....			12,563 l.
La carga (que té 30 quartans i el quartà 16 quartes)....	124,5 l.		
L'arrova (4 congis).....		11,93 l.	
La lliura (4 panilles).....		2,98 l.	
Per graus:			
El cafís (que té 12 fanegues, la fanega 2 celemins i el ce- lemí 4 quartes).....			666,012 l.
La tona (que són 12 quarters, la quartera 12 quartans i el quartà 4 picotins).....	278,072 l.		

una de nova immediata superior.
siten deu unitats d'una classe per a formar-ne
Així mateix, s'anomena decimal perquè es neces-
part del quadrant meridiana que passa per París.
respon, aproximadament, a la deu-mil·lionèsima
internacional de pesos i mesures de París » i cor-
amb el 10 % d'irridi que es conserva en l'oficina
trets marcats en una barra de platí pur barrejat
« La longitud a zero graus compresa entre dos
com a base el metre. El metre és exactament
tal. Tal com el seu nom indica, és el que té
convenientment en qualsevol aritmètica elemen-
ell tot el que és necessari per trobar-se ja tractat
important i el més usat avui, no ens estendrem en
Sistema mètric decimal. Malgrat ésser el més
ment, per cada un d'ells :

Donarem algunes dades, encara que lleugera-
llocs : els antics de pesos i mesures.
sures angles i els que encara avui s'usen en alguns
mètric decimal, el sexagesimal, el sistema de me-
ésser infinits, però els principals són el sistema
bitraris, així els sistemes de les mateixes podrien
Com que les unitats de mesura poden ésser ar-
verificat les mesures indirectes.
capacitat en litres ; en tots aquests casos hem
expressada en decimetres per a obtenir la seva
haura prou en elevar el cub l'aresta del recipient
amidar-la omplint-lo litre per litre, sinó que n'hi
litres, no ens serà necessari, ni seria pràctic,
exaèdre) per a trobar la capacitat del mateix en
parets també quadrades (o sigui la forma d'un
ment si tenim un recipient de fons quadrat i de
tindrem la superfície en metres quadrats ; final-
costats, la llargada i l'amplada i multiplicant-los
la superfície, sinó que amidarem dos dels seus
metre quadrat dament la mateixa per a obtenir

xent en sentit contrari al d'abans arribant a un
màxim negatiu, per a minvar novament fins a
zero i començar un nou període. Tenim, doncs,
un corrent altern, la definició del qual és : «Cor-
rent altern és aquell que periòdicament canvia de
direcció». A un cicle complet se l'anomena perío-
de i a la meitat de cadascun d'ells, o sigui semi-
període, alternància. Els corrents alterns es dife-
rencien, principalment entre si, pel nombre de
vegades (és a dir, la freqüència) amb què canvien
de direcció i d'aquí el nom de freqüència.

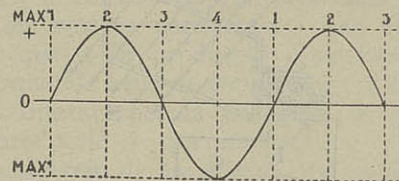

Fig. 5

De tot l'exposat sembla ésser que els únics
corrents susceptibles d'ésser produïts pel gir d'una
espira dintre d'un camp magnètic, són els alterns
i en realitat podem dir que així és, si bé podem
assolir per mitjà de dispositius adients que amb
tot i això, en el circuit exterior no canviï la di-
recció del corrent, amb el qual tindrem un «cor-
rent continu que és aquell que circula sempre en
la mateixa direcció». Anem a explicar en què
consisteixen aquests dispositius per mitjà de la
figura 6.

Fixant-nos en ella veurem que és molt sem-
blant a la 3, però amb la diferència de què els
terminals de l'espira E, no han estat connectats
a dues anelles com abans, sinó a dos segments

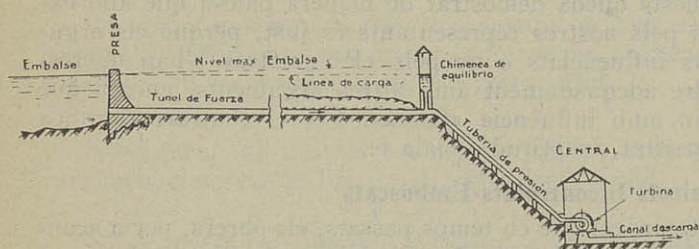

Fig. 2

porta el corrent és el que s'indica en la fig. 2. Perfil longitudinal d'un salt.

Determinació de la potència del Salt. Potència del Salt és l'energia d'ell durant un temps específic, com és el segon, o sigui el treball que realitzi durant un segon una massa d'aigua (cabal per 1") que passa d'una posició superior (aigües amunt) a una d'inferior (aigües avall).

S'anomena salt en brut a la diferència de nivells d'aigua entre la cambra de pressió i el desguàs a la sortida del tub d'aspiració; i salt net o útil al que efectivament utilitzen les turbines descomptant les pèrdues (que són les que emprarem per al càlcul).

La fórmula més usual emprada per a determinar la potència és la següent:

$$(1) \quad N = \frac{G \times H \times 1000 \times p}{75} \times r$$

en què N és la potència en cavalls.

Q el cabal d'aigua en metres cúbics per segon.

H alçada o salt útil.

p. el pes específic del líquid (que considerarem la 1 tractant-se de l'aigua).

r. el rendiment de la turbina.

Aquest valor de r. que varia amb l'admissió d'aigua de la turbina, segons les classes d'aquestes i la seva fabricació, a plena càrrega es poden obtenir valors de r entre 80 i 90 %, acceptem per a r el valor de 0,82 i anomenem r' el rendiment

sobre les dues palanques del fre i en el instant en què el torn s'havia parat sense una causa justificada.

Les investigacions consecutives a aquest accident revelaren que per més dels set cargols de fundació del marc metàl·lic, i un «crampon» lateral empotrats a la roca; que la resistència a terra d'aquest conjunt comparada a una conducció d'aigua separada uns trenta metres era de 27 ohms.

Per aquesta conseqüència fou millorada la presa de terra connectant l'equip motor a la dita conducció d'aigua, i també foren connectades totes les altres màquines elèctriques i totes les empunyadures de les palanques foren cobertes amb fundes de goma.

Amb aquests dos accidents, per exemple: recomano als projectistes, fixin l'atenció de la gran transcendència que té el no oblidar de fer un profund estudi sobre les postes a terra i als obrers manuals, també recomenar-los de prendre totes les precaucions necessàries en tots els casos, encara que hi hagi una completa seguretat en les postes a terra.

Com a final dec d'advertir que per moltes que siguin les precaucions que es prenguin, sempre hi queda quelcom que de menyspreuar-se sigui el que pugui provocar l'accident, i per aquest motiu no deixaré d'advertir a tots els meus companys que no oblidin en el seu més petit detall les postes a terra.

Llegiu TREBALL

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

global dels grups de turbines i generadors serà $r_1 = r \times r' = 0,82 \times 0,92 = 75\%$ de manera que la fórmula (1) o sigui la potència a plena càrrega mitja a la sortida dels generadors, es transformarà en

$$(2) \quad N_1 = \frac{Q \times H \times 1000}{75} \times 0,75 = Q \times H \times 10, \text{ cavalls}$$

Si adoptem com unitat el quilovat, i tenim en compte que un cavall de vapor = 0,736 kw, la fórmula (2) es transformarà en

$$(3) \quad N_2 = Q \times H \times 10 \times 0,736 = Q \times H \times 7,40 \text{ quilovats}$$

Per a millor comprensió d'aquestes fórmules exposarem un exemple:

«Volem calcular la potència d'un salt en què coneixem l'alçada o salt útil $H = 20$ metres amb un cabal d'aigua $Q = 3 \text{ m}^3$ per segon i un rendiment global de 0,75.»

Emprarem la fórmula (2) $N_1 = Q \times H \times 10$, ja simplificada substituint valors coneguts, tindrem:

$$N_1 = 3 \times 20 \times 10 = 600 \text{ HP}$$

que serà la potència de la turbina que haurem d'utilitzar.

Si volem tenir l'equivalència d'aquests cavalls en quilovats, usarem de la fórmula (3):

$$N_2 = Q \times H \times 7,40 = 3 \times 20 \times 7,40 = 444 \text{ quilovats.}$$

Amb el qual pot passar-se ja a la distribució de la forma desitjada per a fins industrials.

Clar que podem determinar en conèixer d'altres dades, l'alçada del salt si aquest fos desconeguda i conforme a les característiques del terreny, ubicació de la presa i central i d'altres factors que intervenen en el càlcul de les distintes parts del projecte, desenrotllament d'aquest, intervenint d'altres càlculs més extensos que desviarien en objecte el present article, la finalitat del qual és donar una idea del que és un salt d'aigua aprofitable per a fins industrials.

CONSULTORI TECNIC

COM assaig i per a donar totes les facilitats als nostres companys per a la seva expansió intel·lectual, oferim aquestes línies als companys i col·laboradors per a fer totes aquelles preguntes que es refereixin—a assumptes tècnics—sempre relacionats amb les nostres Indústries. Totes aquestes preguntes seran numerades i aquest número servirà per a la seva contestació.

Estem segurs que fent un bon ús d'aquesta nova modalitat podrà ésser una fórmula indirecta de conèixer diversos aspectes en un espai reduït del molt que a les nostres indústries pot desenvolupar-se en bé de la collectivitat.

Desitjosos de trobar noves formes i modalitats per a poder donar el màxim d'amenitat a DINAMISME amb el màxim valor científic, és per això que ve aquesta nova secció a recollir tot el que sigui estudi i voluntat del saber, tot el que signifiqui un valor per al nostre espargiment, amb relació al saber i a l'estudi de tot el que pugui ésser—nos útil per a perfeccionar el nostre treball.

En aquesta secció hi poden cabre les preguntes més discretes a les de major volada. Companys hi haurà que sabran contestar, corresponent als dissenys d'illustració de nosaltres mateixos; els uns per a satisfer, a vegades, una curiositat o necessitat del treball, d'altres per a practicar-se en la resolució de problemes o anàlisis, etc. Tots per a tots.

Companys, comenceu!

Dirigiu-vos per correspondència a la Redacció.

ESPUARNES

El vol Barcelona-Marsella

Comuniquem als nostres lectors que malgrat haver de salvar enormes dificultats, s'ha portat a felicitat terme la «Volada» Barcelona-Marsella. A última hora s'ha rebut el següent telegrama:

«Després d'un felicitat viatge, he arribat sense novetat a Marsella. Margarit, Director Gerent de Catalana.»

— Qui l'ha rebut aquest telegrama?

— Home! això està més clar que una tassa de «Chocolat and Mel»...

El que ho encerti se li facilitarà un passaport.

A qui li toca ara?

Per tal de tranquil·litzar als impacients interessats, impaciència que s'ha vist augmentada per l'èxit del «Vol» Barcelona-Marsella, els assabentem que en aquests moments s'estan fent els preparatius de l'altra volada que probablement serà Barcelona-París.

Com que l'elecció del futur heroi es farà per sorteig, al seu degut temps se li comunicarà (per telèfon, no!).

«En persona...»

...l'han vist «circular» per Barcelona amb un magnífic «Vauxhall» a compte (i llarg) de «Serveis» mentre que hi ha companys de la mateixa lleva del 32 que en aquests moments estan ja en les trinxeres combatent el feixisme.

Voleu un càrrec de Comitè?

Feu el traspàs a la sindical (hip) germana i tot seguit sereu nomenats.

Per a demostracions, adreceu-vos a:

Carrer de Balmes, Valls, Vilafranca i d'altres que en aquest moment sentim no recordar.

Dialèctica

Quan no hi ha arguments sòlids per a contestar els manifestos o les raons exposades pels homes de la U. G. T., els impugnadors sortint-se per la tangent, responen que la U. G. T. està influenciada pels «Psuquistes». Nosaltres, els ingenus, creiem que quan es produeix un cas

d'aquests queda demostrat de manera palesa que allò exposat pels nostres representants és just, perquè els arguments influenciats o no pels «Psuquistes» s'han de respondre adequadament amb altres arguments, encara que siguin amb influència «faista». Fer el contrari significa incapacitat, ineptitud o mala fe.

Esquirols-Incontrolats-Emboscats

Recordem que en temps passats, els obrers, per a aconseguir qualsevol reivindicació, havien de lluitar aferrissadament contra la burgesia i que en més d'una ocasió calia per a arrancar, un mos de pa, d'aquells que el tenien tot, recórrer al plantejament de la vaga. Quan es presentava aquest cas, si algun company per manca de conviccions o de vergonya, feia d'esquirol, dèiem que era un traïdor, i si s'esqueia l'ocasió no dubtàvem pas en fer-li una cara nova.

Per això avui, que tenim plantejada una guerra provocada per aquells que ho tenien tot i que voldrien continuar endogalant-nos, hi ha motiu suficient per a considerar com a traïdor, no sols al desertor, sinó a l'emboscats i al que sabotegi conscientment o inconscient tot allò que vagi encaminat a guanyar la guerra en un curt termini. Nosaltres els ingenus, creiem que sempre que ens trobem davant d'un d'aquests indesitjables, ens hauríem de recordar del tracte que procuràvem donar als «esquirols» en temps de vaga.

Aquells «Defensors» de les Centrals

Ens enterem per la «Soli» que «les Centrals de la C. N. T.» per iniciativa de la nostra Federació, han estat ocupades per forces militars de la República. Com que fins ara hem cregut que els treballadors de les grans centrals elèctriques, pertanyen a la U. G. T., deduïm que si eren de la C. N. T. es perquè el 3 de maig devien ésser ocupades — o preses — militarment per forces «incontrolades» adictes a la central germana, les quals defensaven la indústria provant les metralladores i la punteria en les xarxes de la mateixa. Segurament que les centrals acabaren d'ésser de la C. N. T. el dia que els «defensors» trencaren un cable d'alta tensió provant el seu material. Això no vol pas dir que quan les ales negres atacaren Camarassa, aquest material funcionés.

L'IGENU NÚM. 2.

DE LES SECCIONS

FEDERACIÓ CATALANA DE T. D'A. G. I E.

Hem rebut per a *Necessitats*

de Guerra les quantitats de les *Seccions* que s'esmenten.

Camarassa	4,000'— ptes.
Igualada	369'95 "
Lés (Vall d'Aran)	611'— "
Manresa (Secció Gas)	2,970'45 "
Ribes de Freser	830'— "
Seira	971'45 "
Serós	5,883'55 "
Vilanova i la Geltrú	1,054'30 "
Total	16,691'20 ptes.

DE BARCELONA

NOTICIARI

Assebat el

Comitè de Barcelona, de què la majoria de les despeses del Consell General de les Indústries, són produïdes per la Junta Central del Sindicat d'Aigua, Gas i Electricitat i Combustibles (C. N. T.) i entenen aquest Comitè que això és intolerable, va acordar adreçar una lletra a la Federació Catalana de Treballadors d'Aigua, Gas i Electricitat que constava de cinc punts que són els següents:

1.ª Supressió de tots aquells comptes que les Organitzacions Sindicals tinguessin oberts amb S. E. U. C. o bé amb S. G. U. C.

2.ª Que cap Organització pugui fer ús o despeses d'automòbils amb càrrec a les Indústries.

3.ª Prohibició absoluta d'efectuar en els tallers de les Indústries cap treball per a les Sindicals, si no han d'ésser abonats per aquestes.

4.ª Obligació absoluta de les Organitzacions Sindicals d'abonar a les Indústries els consums que facin de Gas i Electricitat.

5.ª De no complir-se aquests acords d'absoluta moralitat administrativa, la Secció de Barcelona es reserva el dret d'adreçar-se als treballadors de les nostres Indústries, exposant-los els abusos que vénen fent-se.

La Federació ha d'oposar-se rodonament a què siguin pagades les notes de despeses presentades.

Una còpia d'aquestes «notes» és enviada a cada Consell d'Empresa i ha prorratge cada ex-Empresa ha de pagar la part que li pertoca, nosaltres les hem vist i ens hem esgarriat, entenem que si la C. N. T. vol fer viatges de propaganda per l'exterior, el menys que pot fer és pagar-se'ls.

* * *

Hem enviat una altra lletra a la Federació Catalana, perquè pressioni al Consell General de les Indústries, per tal que els Metges de Serveis Elèctrics, siguin més escrupolosos, puix que tenim entès, que en més d'un cas, per coacció o pel que sigui, concedeixen temporades de repòs a qui no ho necessita, o bé se li dóna, més temps del que en realitat ha d'estar, clar és, que això sempre és a base del que crida més.

Recordem una vagada més la necessitat de què tots els companys portin en el seu carnet la fotografia degudament segellada, en cas contrari el carnet no és vàlid.

Notifiquem als nostres companys que ha començat a funcionar el servei de Bar en el nostre local social.

Sindicat de Treballadors d'Aigua, Gas i Electricitat.
Resum Estat Semestre a 30 de juny del 1937.

Cobraments		Pagaments	
Ròssec anterior.	3,379'81	Compte F. N. ..	483'75
Ajud Sindical...	58'—	» F. R. ..	5,914'10
Quota F. R.....	1,238'—	» F. L. ..	300'—
Cotitzacions	15,275'—	Biblioteca	825'70
Int. C. Pensions	32'92	Mobiliari	2,217'25
Guardes Sind...	2,639'60	Guardes Sind...	2,639'60
		Donatius	656'50
		Despeses pet. in.	2,354'15
		» prop. ..	2,560'15
		» secr. ..	1,329'65
		» tel. ll.	944'85
		Ròssec a c/n.....	2,397'63
Total pessetes...	22,623'33	Total pessetes...	22,623'33

Donatius del Sindicat de Treballadors de Aigua, Gas i Electricitat.

Mes de juliol del 1937

Ròssec anterior	179,471'95
Dia 2. — 4. Grup Divisionari Int. pro-Euzkadi	100'—
» 7. — Pro-Euzkadi	100'—
» 8. — Federació Local pro-Hospital i Dispensari U. G. T.	31,294'85
» 14. — Pro-ajud infantil a reraguarda	100'—
» 16. — Pro-cuirassat «Espanya»	1,000'—
» 21. — Butlletí pro-Exèrcit Popular	450'—
Mater. escript. Ind. front Terol...	17'75
Mater. escript. comp. front Jaén. .	75'—
» 23. — A l'Ind. S. E. U. C. rebut company Fusimanya	460'—
» 31. — Butlletí pro-Exèrcit Popular	100'—
Total lliurat a Milícies Antifeix.	213,169'55
Pro-Exèrcit Popular del corrent mes	20,642'15
Total general. Ptes.	233,811'70

BIBLIOTECA

Entrada de llibres durant el mes d'agost del 1937

Donatiu del company J. Cantó: JULIOL 1914, E. Ludwig. — LA NIT DEL 6 D'OCTUBRE, Costa i Deu. —

DE FLIX

NOTICIARI

Per acord unànime pres en la darrera Assembl'ea del nostre Sindicat, s'ndicà la conveniència de seguir fent una hora de plus en el treball. Es convingué contribuir mensualment a les despeses de guerra, amb un jornal voluntari segons indicació de la Federació Catalana d'Indústria.

Forèn nomenats per a representar el nostre Sindicat a la Federació Local, els companys Ricard Belart i Rubies i Francesc Roger i Sales.

Tenim notícies de trobar-se a Hajar (Front d'Aragó) el nostre antic President Venanci Lladós i Roure. Li desitgem bona sort i el prompte retorn.

Ja s'ha donat fi, a la construcció de refugis d'aquesta vila. Donem algunes dades: S'han contruït 9 refugis tots amb en-

PÁGINAS TURBIAS DE LA HISTORIA DE ESPAÑA, G. Reparaz.

Donatiu del company Giralt: LA INDIA MISTERIOSA, R. Chauvelot.

Donatiu de la Secció Badalona: FÍSICA GENERAL APLICADA, F. Sintes. — HISTORIA DE LA CIVILIZACIÓN, H. Herrero. — HISTORIA NATURAL, C. Arévalo. — GEOGRAFIA UNIVERSAL, A. Blanquer — ENCICLOPEDIA, Grado Superior, C. Dalmau.

Adquiridos. GRATAS MEMORIAS, San José Diego. — LA OBISPILLA, Luis Martínez. — EL ANSIA DE VER MUNDO, F. Mora. — PAJARITO Y CÍA., J. M. Matheu. — EN LA COSTA, T. Baró. — LA HERMANA FEA, F. Bikelas. — LA SANTA NIÑA CATALINA, R. Cansinos Assens. — RESURRECCIÓN, J. M. Rivas. — INTERIORES, E. Menéndez Pelayo. — EL VICARI DE WAKEFIELD, O. Goldsmith. — EL ROMANÇ DE TRISTAN I ISOLDA, J. Bedier. — ELS CAMINS DEL PARADÍS PERDUT, Ll. Riber. — TRES ANGELOS S'ESBARGEIXEN, J. K. Jerome. — CONTES CRUELS, Williers de l'Isle Adam. — EL LLIBRE DE LA JUNGLA, R. Kipling. — LA CULTURA ALEMANA CONTRA LA CIVILIZACIÓN, Vamci. — LA REVOLUCIÓN RUSA, L. Tolstoy. — UN VIAJE A LA INDIA, E. Haekel. — EL DEBER, S. Smiles. — PERILL A LA RERAGUARDA, J. Peiró. — MONOGRAFÍAS, Carreras Candi. — NOCTURN, F. Swinnerton. — ELS SENYORS DE GOLORIORI, Xedriu. — PÍNA, LA ITALIANA DEL DANCING, P. Corominas. — UN AMOR DE SWANN, M. Proust. — UNA DONA S'ATURA EN EL CAMÍ, E. Martínez. — GERMINAL, E. Zola. — FINAL Y PRELUDI, M. T. Vernet. — UNA CACERA DRAMÁTICA, Txekhou.

Llibres deixats, 59. — Lectores, 79. — Lectores fer-

DE GIRONA Recaptat pro Hospitals de Sang. Lliurament pro Hospitals de Sang, 3.407'65 pessetes.

DE MANRESA Comissió recaptadora de donatius del sindicat de Treballadors d'Aigua, Gas i Electricitat, U. G. T.

Mes de juliol. Recaptat, més 660'60 ptes. del mes anterior 4,213'80 pessetes.

Distribució:

Asistència Social	500'— ptes.
Hospital de Manresa	1,000'— »
S. R. I. Ajut a Madrid, a Euzkadi i ambulàncies	1,400'— »
Generalitat de Catalunya (per armament).	1,000'— »
Creu Roja Local	188'80 »
Defensa pasiva	100'— »
Prensa local als nostres afiliats del front.	25'— »
Total	4,213'80 ptes.

trada i sortida. Sumen un total aproximat de 850 metres. S'hi ha emprat tres mesos i mig en la construcció amb un promig de 55 homes diaris pel que respecta a S. E. U. C. La quantitat esmerçada en els jornals pel que fa referència a la nostra indústria, puja aproximadament, 85,000 pessetes. També han contribuït en dita construcció i en la part proporcional, els companys de l'«Electro-Química» i «Construcciones Civiles» (Obres del Pont). Els materials allí emprats, corresponent en llur majoria a S. E. U. C. i a l'«E. C.» També aportaren llur part, els companys del Pont. Els atuellis de treball pertanyien en majoria a la nostra indústria.

Els companys del nostre taller mecànic, han construït aparells aspiradors de pols i fum per als túnels que donen immillorable resultat. Sigui enhorabona ja que han demostrat novament la solidaritat vers els companys tots i demostrant el fruit de llur esforç.

PUBLICACIÓ
MENSUAL
SETEM. 1937
ANY I N.º 6

REDACCIÓ I
ADMINISTRACIÓ
PASSEIG DE
PI I MARGALL
— 3. — 3.ª — 2.ª —
Telèfon 12026

fixar l'atenció al port de Barcelona), el ramat es posava en desbandada que equivalia a dir que desapareixia l'organització. La feblesa d'un organisme així era evident enfront de l'audàcia de les masses i quadres de la C. N. T. acostumats a actuar pel seu compte i que, a més, tenien la propietat d'estimular els seus seguidors i atraure els que dels moments com els que estem vivint sols en tenen un concepte mesquí, és a dir, individualista, que sols miren quin profit en poden treure o com poden maniobrar o evolucionar per a quedar ben situats.

Per això la primera tasca que ens imposarem tots els militants dels altres nuclis sindicals que ingressaren a la U. G. T., fou refer d'una manera eficaç dintre les nostres possibilitats en aquell moment i amb la part d'atenció que ens permetia la guerra que sosteníem, l'estructuració dels quadres de militants en cada Sindicat i en cada Federació i anar estimulant i recolzant aquells companys que estaven disposats que la branca marxista de la internacional obrera a Catalunya tingués la competència que per la seva capacitat li corresponia i la importància per la seva tradició de lluitadors era mereixedora.

Però això, els companys que coneixen el moviment sindical obrer de classe, saben que no s'improvisa i menys en una època en què tants de problemes sollicitaven la nostra atenció.

Amb aquesta situació, doncs, mentre la Confederació es movia, podríem dir, sota un comandament únic, amb aquells quadres abans esmentats, amb fortes arrels sentimentals a casa nostra, començà de fet al que ella en deia collectivitzacions d'indústries i veiem com La Maquinista i l'Espanya Industrial, la casa Cros i les Empreses de transports urbans barcelonines eren expropiades i collectivitzades i seguint aquest procés s'anava convertint en estat de fet una veritable situació econòmica en l'ordre de la producció que no es podia intentar frenar perquè hauria estat impossible i a més que també hi havia en cada militant obrer, un sentiment íntim d'adhesió; per tant, calia encarrilar i trobar-hi una fórmula de dret a l'efecte que conservant tota la transcendència que el fet representava, per un desbordament d'instint i de passions no plantegés problemes insolubles o provocués conflictes i errors irreparables.

I amb aquest estat d'esperit i les coses en aquesta situació, es plantejà al Consell d'Economia la conve-

REVOLUCIO CONSCIENT O REVOLUCIO CATASTROFICA

(Continuació)

per JOAN FRONJOSÀ

niència d'endegar les collectivitzacions. A les ja produïdes, reconeixent l'estat de fet, fent-les subjectar no obstant a normes generals; les que es poguessin produir, obligar-les a seguir un procediment que no fos pertorbador als interessos

generals de la collectivitat ni a la tècnica de la producció.

Qualsevol que conegui la tensió de relacions que hi havia entre uns i altres representants de les organitzacions sindicals, qualsevol que conegui els procediments de la C. N. T. i de la U. G. T., interpretarà de seguida les discussions vehements i apassionades que s'havien de suscitar en el sí del Consell d'Economia. Hi ha hagut reunions del Consell d'Economia que en els debats hi trobaríem qualificatius de traïdors, assassins i altres floretes versallesques per l'estil. Nosaltres hem de dir que la U. G. T. i el Partit Socialista Unificat de Catalunya van conservar el seu prestigi d'entitats revolucionàries amb el sentit de responsabilitat que sempre ha informat l'actuació de la branca marxista de la Internacional Obrera.

No ens hem de retreure ni cap desviació, ni cap debilitat, ni ens hem de retreure cap concessió en l'ordre dels nostres principis ni de les nostres tàctiques. El Decret de Collectivitzacions que va sortir del Consell d'Economia, no era una cosa perfecta, però sí una cosa ben acabada. De la manera que el vam obtenir, pot donar-ne idea el fet de què la C. N. T., d'acord amb aquest esteroide trotsquista que va pullulant pel camp social de Catalunya, van presentar vot particular, vot particular que després la Confederació s'va desentendre de defensar totalment en el sí del Consell de Govern de la Generalitat, però no va renunciar en canvi a no reconèixer els compromisos de caràcter financer que un concepte estricte de moral social i en virtut dels acords recaiguts en el moment de constitució del Consell d'Economia ens imposàrem, en fer la transferència de la propietat privada dels elements de producció en propietat col·lectiva.

El Decret de Collectivitzacions que va aprovar el Consell de Govern de la Generalitat va ésser només un fragment del que havia aprovat el Consell d'Economia de Catalunya. La C. N. T. havia guanyat al Govern, part d'una batalla que li havia estat desfavorable al Consell d'Economia, però va deixar el Decret de Collectivitzacions en situació inoperant en la part precisament que havia de deixar completament solt el problema, és a dir, que de dret i de fet bona part

(Continuarà)

